

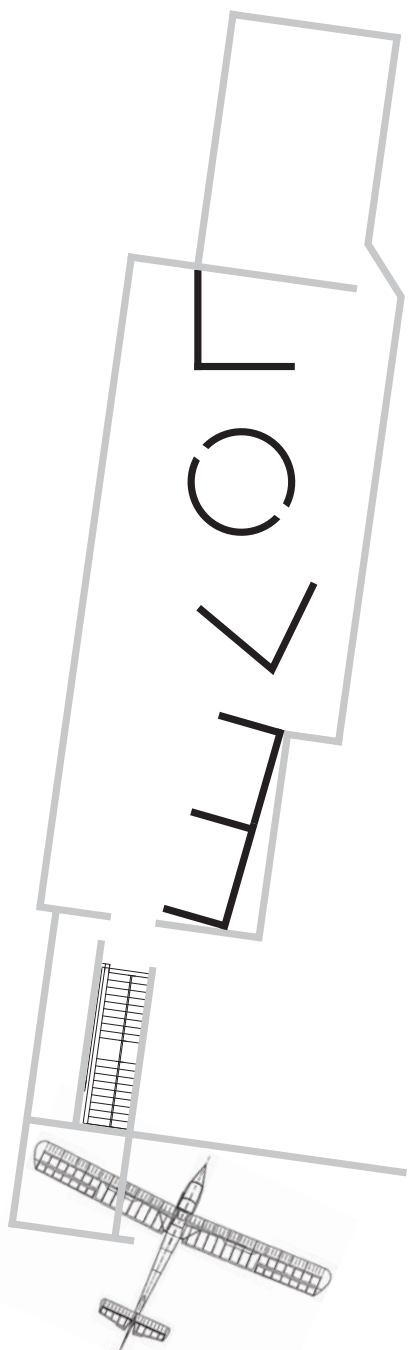
Repülési kézikönyv 2.

Koronczi Endre: *Nehezen feltehető kérdések / Hard to ask...*

↳ **MODEM, Debrecen**

↳ **2011. május 1 – július 24.**

Észre sem vettük, hogy egy repülőgép „csapódott” a Modem falába! Pedig ott volt, a legfelső emelet magasságában, a Koronczi-kiállítással egy szintben (*Mit keresek én itt?* 2011). Szóval, nem csak az nem tűnt fel, amíg ki nem bogarásztuk a kiállításhoz készült prospektus szövegéből, hogy az a repülő a kiállítás része, hanem az sem, hogy ott van. A párom utólag azt állította, hogy ő látta, de nem tudta mire vélni az ottlétét, így gyakorlatilag ügyet se vetett rá. Ezt persze nem

így mondta, de ügyet se vetett rá, mert különben azonnal felhívta volna a figyelmemet a furcsaságra. Én meg rohantam. Siettünk, mert úgy éreztük, talán nem lesz elég az a három óra, ami a rendelkezésünkre áll, siettünk, mert későn indultunk el otthonról, mert néztük már eleget ezt az épületet, egyébként is, a kocsiban letisztított jegyzeteim hatására tekeregtek a gondolataim. Így robogtunk el egy feltűnő installáció mellett, a repcsi imitált hangját sem hallottuk, megszoktuk ezt a fajta brümmögést, naponta legalább húsz gép húz el a házunk fölött. Most, miután kellően megdöbbszünk a „figyelmetlenségünkön”, feltehetjük magunknak az önvizsgálatra kényszerítő kérdéseket, amint azt korábban a beavatottak, a kritikusok, valamint a kiállítás kurátora, CSIZMADIA ALEXA is megtették. Ezek a kérdések általában a „Vajon...” szóval kezdődnek. Vajon, ha észrevettem volna a repülőt, rájövök, hogy egy installáció, ami a kiállítás részét képezi? Vajon mit gondoltam volna akkor, ha észreveszem, de nem jövök rá, miért van ott, eszembe jutott volna a World Trade Center, 2001. szeptember 11-e? Vajon mi lett volna akkor, ha úgy megyünk Debrecenbe, hogy ismerjük KORONCZI ENDRE 1998-ban, a Stúdió Galériában elsütött fiktív-balesetes szituját, autóval és biciklivel? Vajon mennyi érdekes, értelmetlen, szárnalmas, veszélyes, borzasztó dolog mellett rohanunk el nap, mint nap, annak ellenére, hogy jó megfigyelőként tartjuk számon magunkat? Koronczi Endre – nem úgy, mint mi a Baltazár Dezső téren – figyelmesen közlekedik. Lát. Sok mindent lát. Szeretné, ha mások is észrevennének, átéreznének, megélnének: szituációkat, emberi sorsokat, helyzeteket, felfedeznék önmagukat másokban, másokat önmagukban (*Self-Phantom Portrait*, 2006), szeretnék, és: szeretnének. A kiállítótérben a *legfontosabb* szó rajzolódik ki, a berendezés segítségével az alaprajzon: LOVE, képzeletbeli felemelkedés szükséges ahhoz, hogy láthatóvá váljon. Vajon ezt miért vettük észre, mert „bent” voltunk, információt gyűjteni, azaz látni mentünk, tehát koncentráltuk a figyelmiünket, nem rohantunk, nem kalandoztunk elmeúton másfelé, vagy azért, mert számunkra fontos tartalmakat közvetít? Vajon kíváncsiak vagyunk mások reakcióikra, elmélázunk-e azon, milyen elvárások nehezdednek ránk, mennyire befolyásolják a viselkedésünket a körülmények? Koronczi mindenkiből, akivel közvetlen vagy közvetett kapcsolatba kerül, kikényszeríti, hogy viszonyuljon: hozzá, saját magához, a környezetében élőkhöz, újraértelmezze a szeretet fogalmát, átgondolja a szeretet különböző módjainak mechanizmusait. Meztelen, először aktmodellkedő civileket állít egy számukra ismeretlen fotós kamerája elé, szembesítve őket gátlásaikkal (*Tükör*, 2008). Miskolcon „szőranycat” helyez el, a város két különböző pontján és

KORONCZI ÉNDRE

Apaaa, 2011, 4 csatornás videoinstalláció, MODEM, 2011, kiállításenterőr

KORONCZI ÉNDRE
Hard to ask..., MODEM, 2011, kiállításenterőr

KORONCZI ENDRE
Kikenyszerített vallomás, 2008, 4 csatornás videoinstalláció, MODEM, 2011, kiállításenterőr

KORONCZI ENDRE
Self Phantom Portrait, 2006, videó, MODEM, 2011, kiállításenterőr

KORONCZI ENDRE
Sóhajtozás-gyűjtemény, 2011, videoinstalláció, MODEM, 2011, kiállításenterőr

ráveszi a járókelőket, hogy ölelgessék azokat, lehetőleg egyszerre – az objektumokban felizzó fény jelzi, amikor ez sikerül –, mert a távoli idegenek intim öleléséből kibontakozhat valami fontos (Mondd, hogy szeretsz, öleljük meg egymást! 2008). Kiprovokálja, hogy a nők szerelmet valljanak neki, kimondva a sosem, vagy esetenként elcsépelésig használt szeretlek szót (Kikényszerített vallomás, 2008). Viszonozza a kedves szavakat, egy, Budapest egyik frekvenciált pontján megjelenő kirakati installációval, melyen a szájában vörös rózsát tartó állkapocs fotója mellett, az „Isten szeret téged” graffiti-szövegre reflektáló A képen látható férfi szeret téged... (2008) felirat olvasható. Hitelesített (?) sóhajokat gyűjt (Sóhajtozás-gyűjtemény, 2010–2011). Horvátországban, egy kifosztott, a háború nyomait hordozó, hajdan szerb tulajdonban lévő, ma művésztelepként funkcionáló hotelben igyekeznek megfelelni művésztársaival a művész-apa szerepnek (Work in Progress, 2005–2008). A kismamatornán közelebb kerül a gyermekvállalás misztériumának megtapasztalásához (Másállapot, 2010–2011). Továbbgondolja a megváltozott nemi szerepeket, tizennégy férfit beszéltet szavak nélkül (Fortevideó, 2011). Gögösségünkért cserébe megkapjuk a magunkét: „A most élő emberek egyike sem fog élni 100 év múlva.” (A pillanat, 2011)

Koronczi rögzíti a történeteket, a régebbi munkák rekonstrukciói mellett nagyrészt videókat, emellett néhány fényképet és printet mutat be. Tudatosan vágják bennünk. Az intim szféránkba történő behatolást azért nem érezzük kellemetlennek, mert mindig önvallatással kezdi a bűvárkodást, megmutatva legbelsőbb vívódásait. Beavtja az érdeklődőket élettörténet-értelmezéseibe. Felszínre kerülnek magánéleti problémái, elváltként elemzi gyermekéhez, apaságához (Vénusz, 2005), hajdani házastársához, közös élettereikhez, barátaikhoz (Basic projekt, 2003-2004) való viszonyát. Ugyan férfiszemmel ábrázolja a világot, de próbálja magát női szerepekben is elképzelni. Habár a férfiemóciók kimutatása egyre elfogadottabb, ennyire mély, őszinte elemzéssel, számvetéssel ritkán találkozhatunk. Ráadásul az érzékeny művész még a képzelet birodalmába is elkalauzol bennünket, kibővíti a kiállítás, a lehetőségek terét. A terem falára „vetített” Lilly a fal túloldalán a szerelemről beszél... (2011) mondat átvezeti a nézőket a nemlétező valóság világába, ahol bármi megtörténhet. Ahhoz azonban, hogy valóban megtörténjen, át kell jutni a fal túloldalára, leküzdeni a kiszolgáltatottság-érzetet, bizalommal fordulni a világ felé, merni bárhol álomra hajtani a fejünket, kiszolgáltatottságunk tudatában (ExtrémAlvás, 2006–2007). Koronczi segít eljutni a fal túloldalára, annak ellenére, hogy a Nehezen feltehető kérdések valóban nehezen feltehetőek és annál nehezebben megválaszolhatóak.

KORONCZI ENDRE
Másállapot, 2011, 4 csatornás videoinstalláció

KORONCZI ENDRE
Sóhajtozás-gyűjtemény, 2011, videoinstalláció

KORONCZI ENDRE
Hard to ask..., 2011, werkfotó

